

Kirjallisuuspiiri

Lapuan kansalliset seniorit ry

Sirkka-Liisa Sievänen liittyi Lapuan kansallisten senioreiden ja Kansallisen Senioriliiton jäseneksi vuonna 1999. Heti uuden vuosituhatteen alkaessa hänet valittiin yhdistyksen sihteeriksi, jota tehtävää hän hoiti menestyksellä peräti 19 vuotta.

Vuoden 2001 aikana Sirkka-Liisa otti puheenjohtaja **Pekka Rantalan** kanssa puheeksi kirjallisuuspiirin perustamisen, ja hän kyseli myös vinkkejä sellaiselta yhdistykseltä, jolla vastaava kerho oli toiminnassa. Päätökseksi tuli, että yhdistykseen perustetaan 1.1.2002 lukien kirjallisuuspiiri ja Sirkka-Liisa ryhtyy sen vetäjäksi.

Kirjallisuuspiirin ensimmäinen kokoontuminen pidettiin 17.1.2002 Marian Tallissa, jossa enimmät palaverit on pidettykin koko toiminnan aikana. **Ensimmäisenä kirjana oli Antti Tuurin Eerikinpojat**, ja sitä oli käsittelemässä heti melkoinen joukko, 12 senioria: **Kauko Kangas, Maija Kangas, Kaisu Rintamäki, Liisa Sipilä, Eeva Järvi, Maija Rantala, Väinö Maunumaa, Kerttu Rantala, Maija Karppala, Eila Tuomiahho, Reetta-Liisa Kiviniemi ja Sirkka-Liisa Sievänen.**

Heti ensimmäisen vuoden kirjapino oli kunnioitusta herättävä, ja sellaisena se jatkui koko 22 vuoden ajan. Yhdistyksen toimintakertomuksessa vuodelta 2002 on kirjattuna:

”Sirkka-Liisa Sieväsen vetämä kirjallisuuspiiri on kokoontunut yhdeksän (9) kertaa, osallistujia keskimäärin seitsemän (7), parhaimmillaan 12. Keskustelun aiheina ovat olleet Antti Tuurin, Sisko Istanmäen, Hannu Raittilan, Leena Lehtolaisen, Paavo Rintalan, Ranya ElRamlyn, Anna-Maija Raittilan ja Anna Kortelaisen teokset ja Jari Halosen elokuva ’Aleksis Kiven elämä’.”

Kirjoja on kokoonnuttu käsittelemään useimmin Marian Talliin, mutta myös muualle. Yksi viehättävä kokoontumispaikka oli tammikuussa 2011 **Annalan Villa Lankilankoskella**. Tuolloin oli mukana myös seniorien jäsen **Kaija Annala**, talon väkeä.

Huomattava osa kokoontumispaikoista olivat jäsenten kodit. Mm. **Maija Rantalan** kodissa kokoonnuttiin useita kertoja. Alla iloinen kuva huhtikuulta 2009.

Eräs toistuva perinne oli kokoontua loppukesän merkeissä "Sirkan paratiisiin", eli **Sirkka Kangasluoman** puutarhan ympäröimään taloon. Tässä ollaan elokuussa 2015.

Aili Kuoppala kutsui myös useamman kerran taidekotiinsa, alla on kuva lokakuulta 2013. Kotinsa ovet avasivat myös monet muut, mutta niistä kerroista ei ole kuvien kertomaa.

Kirjallisuuspiirin **viimeisen istunnon** kutsui kotiinsa **Anneli Ammeskangas** 28.12.2023. Tästä kirjallisuuden rakastajien joukosta oli jäljellä enää kuusi, joista Maija Rantala ei pystynyt osallistumaan. Paikalla olivat Kerttu Rantala, Pirkko Myllymäki, Anneli Ammeskangas, Sirkka-Liisa Sievänen ja Maija Korpi. Yhdistyksen edustajat kävivät esittämässä kunnioittavat kiitokset ja luovuttivat 22 vuotta piiriä vetäneelle Sirkka-Liisalle kukkakimpun.

Sirkka-Liisan kirjanpidon mukaan kirjallisuuspiirin jäseninä ovat olleet 22 vuoden aikana: **Kauko Kangas, Maija Kangas, Väinö Maunumaa, Kerttu Rantala, Maija Rantala, Liisa Sipilä, Maija Karppala, Eeva Järvi, Eila Tuomiaho, Kaisu Rintamäki, Reetta-Liisa Kiviniemi, Sirkka Maunula, Sirkka Kangasluoma, Aune Vainio, Aili Kuoppala, Martta Laitinen, Pirkko Savola, Maija Korpi, Anneli Ammeskangas, Pirkko Myllymäki ja Sirkka-Liisa Sievänen.**

Mitä kirjoja?

Luettavat kirjat valitsi enimmäkseen Sirkka-Liisa. Hän myös luki jokaisen kirjan vähintään kahteen kertaan ja valmisteli sen pohjalta keskustelua kokoontumista varten. Alla on Aili Kuoppalan luona maaliskuussa 2019 otettu kuva, jossa näkyvät käsiteltävät kirjat ja Sirkka-Liisan muistiinpanot.

Piirin lukemien ja käsittelemien kirjojen määrä on hengästyttävä. Se käsittää hyvin monenlaista kaunokirjallisuutta meiltä ja muualta, todellisista klassikoista aivan äsken ilmestyneisiin, pitäen sisällään myös dekkareita ja runoja. Ensimmäisen vuoden kirjat olivat kaikki kotimaisia, mutta sen jälkeen vuosi sisälsi aina sekä kotimaisia että ulkomaisia teoksia.

Koko kirjarepertuaari alkoi Antti Tuurista ja päättyi Antti Tuuriin, ja häneltä ruodittiin kaikkiaan neljä kirjaa. Piirin erityisessä suosiossa näytti olevan Tommi Kinnunen, sillä häneltä päätyi viisi kirjaa luettavaksi, samoin kuin Enni Mustoseltakin (sisälsi neljä kirjaa Syrjästäkatsojan tarinoista). Tuurin lisäksi neljä kirjaa oli myös Kari Hotakaiselta, ja Sirpa Kähköselältä.

Yksi erityispiirre piirillä ja Sirkka-Liisalla näyttää olevan: heillä on hyvä Finlandia-nenä! He ovat monesti veikanneet etukäteen voittajan oikein. Monet Finlandia-ehdokkaat ovat olleet heidän lukulistoillaan, ja voittajat ainakin sitten jälkeensä. Kuvaavaa on, että Sirkka-Liisa lähetti viimeisimmän valinnan jälkeen tämän kirjoittajalle viestin: "Ihanaa, Sirpa Kähkönen voitti Finlandian!" Ja tottahan toki, voittanut kirja oli piirin lukuohjelmassa lokakuussa...

Eivät pelkästään kirjat ole olleet näiden kulttuurin harrastajien ohjelmassa. On katsottu elokuvia tai näytelmiä ja keskusteltu sitten niistä, osallistuttu Koivu ja tähti runotapahtumaan Nurmon Lankarissa, osallistuttu yhteisötaiteelliseen keskustelutilaisuuteen aiheena ruoka/taide jne. Onpa korona-aikaakin hyödynnetty siten, että tuotettiin omista tanka-runoista koottu Toivonsäkeitä vihko.

Lopuksi liitetään tähän tyhjentävä luettelo kirjallisuuspiirin läpikäymistä kirjoista ja muusta osallistumisesta. Kuten nähdään, lähes jokaisena vuonna kirjojen määrä on ollut kymmenen. Voi vain kuvitella, millainen henkinen pääoma näistä on lukijoilleen kertynyt!

2002

Antti Tuuri: Eerikinpojat

Sisko Istanmäki: Niin paljon parempi mies

Jari Halonen: Aleksis Kiven elämä (elokuva) ja luettu Kiven tekstejä

Hannu Raittila: Canal Grande

Leena Lehtolainen: Tappava säde

Paavo Rintala: Jumala on kauneus

Ranya ElRamly: Auringon asema

Anna-Maija Raittila: Vehnänjyvän päiväkirja

Anna Kortelainen: Virginie!

2003

Marianne Fredriksson: Simon + Marian evankeliumi

Kari Hotakainen: Juoksuhaudantie Finlandia 2002

Tuula Levo: Neiti Soldan ja TV-draama Venny

Michael Blake: Tanssii susien kanssa

Ulla-Lena Lundberg: Marsipaanisotilas

Klaus Mann: Mefisto

Virpi Hämeen-Anttila: Suden vuosi

Hannu Mäkelä: Nalle ja Moppe + Leinon ja L.Onervan runoja

Eeva Tikka: Lohikäärme kylpy

Andrei Makine: Elämän musiikki

2004

Rakel Liehu: Helene, romaani Helene Scherfbeckin elämästä

Juha Itkonen: Myöhempien aikojen pyhiä

J.M. Coetzee: Michael K:n elämä

Leena Lander: Käsky

Yleisötilaisuus kirjastossa, Raija Haapsaari: Maria Jotuni

Marja-Liisa Vartio: Hänen olivat linnut

Veikko Huovinen: Havukka-ahon ajattelija + Kosta Pylkkänen etsii asuntoa

Dan Brown: Da Vinci-koodi

Lars Sund: Erikin kirja

John Steinbeck: Hiiriä ja ihmisiä

2005

Koivu ja Tähti runotapahtuma Nurmon Lankarissa

Vilu mulle virttä virkkoi – kansanrunoutta

Matkalla niityn yli – Lassi Nummen runoja

Helena Sinervo: Runoilijan talossa + Eeva-Liisa Mannerin runoja

Finlandia 2004

Erik Wahlström: Tanssiva pappi

Franz Werfel: Kirje naisen käsialalla

Khalel Hosseini: Leijapoika

Tuulikki Viljanen: Mäyhä ja Aila Meriluoto: Lauri Viita

Donna Tart: Jumalat juhlivat öisin

Juhani Aho: Papin rouva

Elokuva Äideistä parhain + Heikki Hietamiehen samanniminen romaani

Bo Carpelan: Kesän varjot

2006

Risto Isomäki: Sarasvatin hiekkaa

Kazuo Ishiguro: Pitkän päivän ilta

Jaan Kross: Keisarin hullu

Irene Nemerowsky: Ranskalainen sarja

Margull Axelsson: Toista tietä

Väinö Linna: Täällä Pohjantähden alla

Umberto Eco: Kuningatar Loanan arvoituksellinen liekki

Frank McCourt: Seitsemännen portaan enkeli

Kjell Westö: Missä kuljimme kerran

Finlandia 2006

Sari Malkamäki: Toinen kattaus

2007

Tove Jansson: Kesäkirja

Tracy Chevalier: Tyttö ja helmikorvakoru

Orhan Pamuk: Lumi

Margaret Atwood: Poikkeustila

Harri Tapper: Tanssi puupaltoossa

Mirja Kuivaniemi: Virta

Joel Hahtela: Perhoskerääjä

Sanna Ravi: Ansari

Juha Itkonen: Kohti

Peter Hoeg: Lumen taju

2008

Hannu Väisänen: *Toiset kengät* Finlandia 2007
Susanna Alakoski: *Sikalat*
Siri Hustvedt: *Kaikki mitä rakastin*
Mika Waltari: *Fine van Brooklyn ja Vieras mies tuli taloon*
Matti Rönkä: *Ystävät kaukana*
Doris Lessing: *Ruoho laulaa*
Sofi Oksanen: *Puhdistus* Finlandia 2008
Arne Nevanlinna: *Marie*
Petri Tamminen: *Mitä onni on*
Paul Auster: *Sattumuksia Brooklynissa*

2009

J.M. De Clezio: *Kaupunki nimeltä Onitsha*
Jari Tervo: *Troikka*
Aino Kallas: *Sudenmorsian*
Gao Xingjan: *Vaarin onkivapa*
Bernard Schlink: *Lukija*
Haldor Laxness: *Salka Valka*
Riikka Ala-Harja: *Maata meren alla*
Hanne Örstavik: *Pappi*
Carlos Ruiz Zafon: *Enkelipeli*
Linda Olsson: *Laulaisin sinulle lempeitä lauluja*

2010

Kari Hotakainen: *Ihmisen osa*
Antti Hyry: *Uuni* Finlandia 2009
Alaa al-Aswani: *Yacoubian talon tarinat*
Turkka Hautala: *Salo*
Elina Hirvonen: *Kauimpana kuolemasta*
John Steinbeck: *Edenistä itään*
Carol Shields: *Kaiken keskellä Mary Swann*
Olli Jalonen: *Poikakirja*
Anne Tyler: *Nooan kompassi*
Riikka Pulkkinen: *Totta*

2011

Mikko Rimminen: *Nenäpäivä* Finlandia 2010
Mario Vargas Llosa: *Paratiisi on nurkan takana*
Sirpa Kähkönen: *Neidonkenkä ja Lakanasiivet*
Eila Kostamo: *Isänkuvat*
Marita Lintunen: *Mozartin hiukset*
Thomas Mann: *Buddenbrookit*
Eeva Joenpelto: *Tuomari Muller, hieno mies*
Amin Maalouf: *Leo Afrikkalainen*
Pentti Haanpää: *Noitaympyrä*
Rosa Liksom: *Hytti nro 6* Finlandia 2011

2012

Panu Rajala: Naisten mies ja aatteiden, Juhani Ahon elämäntaide

Satu Taskinen: Täydellinen paisti

David Grossman: Sinne missä maa päättyy

Hannu-Pekka Björkman: Kadonneet askeleet

Tuomas Kyrö: Miелensäpahoittaja ja ruskeakastike

Anton Tsehov: Nainen ja sylikoira

Stefan Moster: Nelikätisen soiton mahdottomuus

Johann Bargum: Syyspurjehdus

Ulla-Lena Lundberg: Jää Finlandia2012

Pirjo Hassinen: Popula

2013

Aki Ollikainen: Nälkävuosi

Taina Latvala: Välimatka

Jyrki Heino: Kellari

Juha Itkonen: Hetken hohtava valo

Jenni Haukio: Runoja...

F.E. Sillanpää: Nuorena nukkunut

Inka Nousiainen: Kirkkaat päivä ja ilta

Matti-Yrjänä Joensuu: Harjunpää ja rakkauden nälkä

Kari Hotakainen: Luonnon laki

Alice Munro: Kerjäläistyttö

2014

Pauliina Rauhala: Taivaslaulu

Raija Oranen: Kaiken takana Kekkonen

Tove Jansson: Taikatalvi

Tommi Kinnunen: Neljäntienristeys

Tuula-Liina Varis: Että tuntisin eläväni

Donna Tartt: Tikli

Jhumpa Lahiri: Tulvaniitty

Anni Kytömäki: Kultarinta

Olli Jalonen: Miehiä ja ihmisiä

Sirpa Kähkönen: Graniittimies

2015

Kati Tervo: Sukupuu

Jussi Valtonen: Siipien kantamat

Joni Skiftesvik: Valkoinen Toyota vei vaimoni

Liisa Genova: Edelleen Alice

Ian McEvan: Lapsen oikeus

Anthony Doerr: Kaikki se valo jota emme näe

John Williams: Stoner

Kari Hotakainen: Henkireikä

Jojo Moyes: Kerro minulle jotakin hyvää

Pertti Lassila: Armain aika

2016

Heidi Köngäs: *Hertta*

Jussi Valtonen: *He eivät tiedä mitä tekevät* Finlandia 2014

Helena Ruuska: *Elämäkirjailija Eeva Joenpelto*

Tommi Kinnunen: *Lopotti*

Elena Ferrante: *Loistava ystäväni*

Nadine Gordimer: *Poikani tarina*

Kazuo Ishiguro: *Ole luonani aina*

Rachel Jones: *Harold Fryn odottamaton toivioletki*

Minna Rytisalo: *Lempi*

Sirpa Kähkönen: *Tankkien kesä*

2017

Antti Tuuri: *Tangopojat*

Helvi Hämäläinen: *Säädyllyinen murhenäytelmä*

Marja-Liisa Vartio: *Kaikki naiset näkevät unia*

F.E. Sillanpää: *Hurskas kurjuus*

Mila Teräs: *Jäljet*

Enni Mustonen: *Paimentyttö, Lapsenpiika, Emännöitsijä ja Ruokarouva*

Jenni Haukio (toim.): *Katso pohjoista taivasta*

Kjell Westö: *Rikinkeltainen taivas*

Tuuli Salminen: *Surulintu*

Jääkäarin äitee, näytelmä + keskustelu siitä

2018

Juha Hurme: *Niemi* Finlandia 2017

Leena Parkkinen: *Säädyllyinen ainesosa*

Silja Vuorikuru: *Aino Kallas – maailman sydämessä*

Cristina Sandu: *Valas nimeltä Goliat*

Sally Salminen: *Katriina*

Olli Jalonen: *Taivaanpallo* Finlandia 2018

Tommi Kinnunen: *Pintti*

Raija Oranen: *Marsalkan ruusu*

Minna Rytisalo: *Rouva C*

Katja Kettu: *Rose on poissa*

2019

Minna Canth: *Köyhää kansaa, Hanna, Hellmannin herra, Kauppa-Lopo, Salakari + elämäkerrallista*

Amos Oz: *Juudas*

Katja Lahti: *Lasitehdas*

Paula Nivukoski: *Nopeasti piirretyt pilvet*

Elizabeth Strout: *Nimeni on Lucy Barton*

Matti Hälli: *Suopuru kukkii*

Johanna Venho: *Ensimmäinen nainen*

Raija Oranen: *Ackte!*

Olli Jalonen: *Merenpeitto*

2020

Aila Meriluoto: elämä ja teokset, mm. Panu Rajala: Lasinkirkas, hullunrohkea, sekä runoja ja elämäkerrallisia teoksia

Joel Haahtela: Adelen kysymys

Antti Eskola: Vanhanakin voi ajatella

Minna Lindgren: Kaukorakkaus

Tanka-runoja korona-aikana – oma Toivonsäteitä vihko

Jenny Erpenbeck: Mennä, meni, mennyt

Paula Nivukoski: Mainingin varjo

Tommi Kinnunen: Ei kertonut katuvansa

2021

Anni Kytömäki: Margarita *Finlandia 2020*

Rakel Liehu: Valaanluiset koskettimet

Lori Nelson Spielman: Toscanan tytöt

Alex Schulman: Polta nämä kirjeet

Pirkko Soininen: Valosta rakentuvat huoneet

Sanna Puutonen: Sydänmuuri

Benedict Wells: Yksinäisyyden jälkeen

Raija Oranen: Kaikki tämä valo

Johanna Venho: Syyskirja

2022

Pirkko Saisio: Passio

Durian Sugekano: Tokuen resepti

Merja Mäki: Ennen lintuja

Rachel Cusk: Ääriviivat

Antti Tuuri: Mies kuin pantteri: Wahlroosin elämä

Meri Valkama: Sinun, Margot

Elizabeth Strout: Voi, William

Kati Marton: Merkel-elämäkerta

Tommi Kinnunen: Pimeät kuut

Elokuussa osallistuimme väitöskirjatutkija Katja Juholan vetämään yhteisötaiteelliseen keskustelutilaisuuteen aiheena ruoka/taide

2023

Tuomas Kyrö: Miensäpahoittaja rakastuu

Ulla-Lena Lundberg: Liekinkantajat

Ann-Luise Bertell: Ikävän jälkeen

Heini Röyskö: Ja samassa tuli hiljaisuus

Delia Owens: Suon villi laulu

Enni Mustonen: Kasvattitytär

Sirpa Kähkönen: 36 uurnaa – Väärässä olemisen historia *Finlandia 2023*

Jukka-Pekka Pietiäinen: Vihtori Kosola – Mies ja myytti

Antti Tuuri: Lintujen kesyttäjä

Lapuan kansalliset seniorit tekee kunniaa Sirkka-Liisalle ja kaikille kerhossa mukana olleille!

Tämän kertomuksen kokosi Heikki Keisala